

UDENRIGSMINISTERIET

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Bilag	Sagsnummer	Kontor
-	25/27154	EUKOOR

SKRIFTLIG FORELÆGGELSE

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 15. juli 2025

Dagsordenen for rådsmødet (udenrigsanliggender) den 15. juli 2025 omfatter Ruslands aggression mod Ukraine, Mellemøsten, Georgien og Middelhavet 2025. Punkterne forelægges hermed Folketingets Europaudvalg til orientering. Der henvises i øvrigt til samlenotatet for rådsmødet, som er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. juli 2025. Under punktet "Siden sidst" orienteres udvalget om, at Danmark den 30. juni 2025 for tredje gang blev valgt som gennemførselsaktør på vegne af EU for udmøntningen af ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbanksaktiver.

Dagsordenspunkt 1: Ruslands aggression mod Ukraine

Der er tale om første rådsmøde (udenrigsanliggender) under dansk EU-formandskab. Regeringen vil under formandskabet fokusere på at fastholde Ukraine øverst på dagsordenen og arbejde for, at der sker fremgang i de forskellige arbejdsplaner. Det gælder også EU-tiltrædelsesspøret, hvor regeringen sammen med Kommissionen – over for den aktuelle blokering fra et medlemsland – undersøger alle praktiske og politiske muligheder for at bringe Ukraines optagelsesproces videre.

Drøftelsen ventes at fokusere på det aktuelle diplomatiske spor omkring fredsforhandlinger, samt hvordan EU kan opretholde det politiske og økonomiske pres på Rusland og generelt støtte Ukraine. Den ukrainske udenrigsminister forventes at deltage virtuelt i den første del af drøftelsen.

Siden Ukraines droneangreb på russiske luftbaser den 1. juni 2025 har Rusland intensiveret sine landsdækkende drone- og missilangreb mod Ukraine, herunder mod Kyiv og andre større byer, med store civile tab til følge. Natten til onsdag den 9. juli gennemførte Rusland et omfattende luftangreb mod Ukraine. Angrebet omtales af det ukrainske præsidentkontor som det hidtil største luftangreb målt i antal droner og missiler siden starten på fuldskalainvasionen.

Forhandlingerne mellem Rusland og Ukraine forventes at stå centralt på rådsmødet. Der er fortsat ingen reel fremgang. Det skyldes først og fremmest Ruslands fortsatte manglende forhandlingsvilje, herunder manglende vilje til at indgå en 30-dages fuld og ubetinget våbenhvile. Det er til trods for fortsatte amerikanske bestræbelser på at opnå en fred i Ukraine. Den 3. juli 2025 havde Putin og Trump deres sjette samtale siden Trumps indsættelse. Under samtalen skulle Putin have udtrykt, at man fra russisk side er klar til at fortsætte forhandlingerne, men at Rusland ikke er villig til at vige fra sine

maksimalistiske krav. Den 4. juli talte Trump i telefon med Zelenskyj, hvor bl.a. samarbejde om luftforsvar ifølge udmeldinger fra Zelenskyj blev drøftet. Udmeldinger efter samtalen har ikke bragt klarhed over omfang eller varighed af den pause af visse våbenleverancer til det ukrainske luftforsvar, som blev udmeldt af den amerikanske administration i begyndelsen af juli. Præsident Trump udtalte dog den 7. juli, at USA kommer til at sende flere – primært defensive – våben til Ukraine, men de nærmere detaljer er ikke kendte på nuværende tidspunkt.

EU's militære støtte til Ukraine ventes ligeledes at stå centralt. EU's højtstående repræsentant for udenrigsanliggender, Kaja Kallas, forventes på rådsmødet at gøre status for målsætningen om, at EU-landene skal levere 2 mio. stk. artilleriammunition til Ukraine i 2025. Kallas annoncerede ved seneste rådsmøde i juni, at der var planlagt leveringer svarende til ca. 80 procent af målsætningen. EU's fælles udenrigstjeneste har vurderet, at målsætningen er realistisk. Hvis den skal indfries kræver det dog, at flere lande bidrager med den nødvendige støtte. Danmark støtter op om målsætningen, og regeringen ønsker, at EU-landene samlet set leverer endnu mere – både artilleriammunition og anden militær støtte.

Regeringen arbejder fortsat for, at der indføres de hårdest mulige EU-sanktioner mod Rusland, ligesom der under dansk EU-formandskab også vil være fokus på at sikre en mere effektiv implementering og håndhævelse på tværs af EU samt at sikre fælles bekæmpelse af omgåelse af sanktionerne.

Sektorsanktionerne mod Rusland blev den 27. juni 2025 forlænget med seks måneder frem til den 31. januar 2026. EU fremsatte den 10. juni 2025 desuden et forslag til en 18. sanktionspakke, som bl.a. har fokus på den russiske olie- og finanssektor samt listing af russiske banker og yderligere skyggeflådeskibe. Forhandlingerne om pakken pågår fortsat mellem medlemslandene.

"Siden sidst"

Danmark blev den 30. juni 2025 for tredje gang valgt som gennemførselsaktør på vegne af EU for udmøntningen af ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbanksaktiver gennem Den Europæiske Fredsfacilitet. Den næste overførsel af ekstraordinære indtægter til Fredsfaciliteten forventes at ske i løbet af sommeren og forventes at beløbe sig til i alt ca. 70-90 millioner euro. Danmark har denne gang fået til opgave et udmønte hele beløbet på donationer til Ukraine via den ukrainske forsvarsindustri. Beslutningen er endnu en anerkendelse af, at Danmark kan levere effektiv støtte til Ukraine samt vigtigheden af at styrke ukrainsk forsvarsindustri.

Dagsordenspunkt 2: Situationen i Mellemøsten

Der ventes blandt andet at være fokus på den katastrofale humanitære situation i Gaza, herunder hvordan EU kan bidrage til at lægge pres på Israel med henblik på at sikre fuld humanitær adgang. Herudover forventes de aktuelle forhandlinger om en våbenhvile og frigivelse af gidsler ligeledes at fylde i drøftelserne. Der forventes endvidere fortsat enighed om behovet for en to-statsløsning som den eneste bæredygtige løsning på sigt. I kølvandet på den militære eskalering mellem Israel og Iran i juni forventes også en drøftelse af bestræbelserne på at genoptage atomforhandlinger med Iran.

Den humanitære situation i Gaza er ifølge FN den værste siden oktober 2023, og der er fortsat omfattende restriktioner på adgangen til humanitær nødhjælp. Ifølge sundhedsmyndighederne i Gaza er mindst 640 mennesker dræbt og over 4.400 mennesker såret

i forsøg på at få adgang til nødhjælp, siden organisationen "Gaza Humanitarian Foundation" (GHF) den 26. maj begyndte at forestå hovedparten af nødhjælpsuddelinger i Gaza. GHF opererer uden deltagelse fra FN, der anser mekanismen for uforenelig med basale humanitære principper.

På Vestbredden er situationen også bekymrende med øgede bosætteraktiviteter og eskalering i bosættervolden. Den israelske regering offentliggjorde for eksempel i maj at have besluttet at etablere 22 nye bosættelser på Vestbredden.

På seneste rådsmøde den 23. juni meddelte HRVP Kallas, at gennemgangen af Israels efterlevelse af EU-Israel associeringsaftalens artikel 2 om respekt for menneskerettigheder og demokratiske principper var gennemført med den konklusion, at der var indikationer på, at Israel ikke havde overholdt sine forpligtelser. Dette sender i sig selv et stærkt signal om behovet for, at Israel ændrer kurs, hvilket EU har understreget i efterfølgende drøftelser med Israel. På rådsmødet ventes HRVP Kallas at redegøre for disse drøftelser, ligesom eventuelle videre handlespor ventes drøftet.

Drøftelsen ventes også at fokusere på EU's muligheder for at bidrage til, at der opnås en våbenhvile i Gaza. Udmeldinger fra den amerikanske administration og de to parter har givet håb om fornyet bevægelse i forhandlingerne. Hamas har oplyst at have sendt "positivt svar" på et amerikanske aftaleforslag, som Israel tidligere har accepteret, og Israel har sendt en delegation til forhandlinger i Qatar.

For Danmark er det afgørende, at EU fortsætter presset for at sikre uhindret humanitær adgang til Gaza, samt at EU understreger behovet for, at der indgås en varig våbenhvileaftale, at alle gidsler frigives, og at der tages skridt til at fremme to-statsløsningen, der er den eneste langsigtede, bæredygtige løsning på konflikten.

For så vidt angår Iran holder våbenhvilen mellem Iran og Israel fra den 23. juni fortsat. Det er endnu ikke muligt at fastslå det præcise omfang af skaderne på de atomanlæg, der er blevet ramt. IAEA's generaldirektør udtalte den 29. juni, at det inden for få måneder igen vil være muligt for Iran at berige uran. Derfor er der fortsat behov for at fokusere på, hvordan EU bedst kan bidrage til en diplomatisk løsning på Irans atomprogram. En diplomatisk løsning er den eneste farbare vej frem, hvilket Danmark har fremhævet i både EU og FN's Sikkerhedsråd.

EU's indsats i Mellemøsten bør på begge de nævnte områder ske i tæt samarbejde med USA og andre internationale partnere, ikke mindst regionale aktører, som man fra EU's side skal fortsætte den tætte dialog med.

Dagsordenspunkt 3: Georgien

Situationen i Georgien har siden foråret 2024 udviklet sig i en tiltagende repressiv retning med demokratisk tilbagegang, menneskerettighedskrænkelser og udfordring af retsstatsprincipper.

De alvorlige demokratiske tilbageskridt i Georgien har haft direkte konsekvenser for EU's forhold til Georgien. Allerede i juni sidste år drøftedes EU's handlemuligheder på baggrund af den bekymrende udvikling i landet. Det førte blandt andet til, at EU suspenderede ny støtte til Georgien gennem den Europæiske Fredsfacilitet og begrænsede de politiske kontakter med regeringen. Dertil har Georgiens EU-optagelsesproces de facto været sat på hold siden juni 2024, hvilket også blev understreget i Det Europæiske Råds konklusioner af oktober og december 2024.

Ligeledes har EU som resultat af de demokratiske tilbageskridt og den markante undertrykkelse af demonstranter, politikere og medier suspenderet al direkte støtte til georgiske myndigheder samt indført visumkrav for georgiske tjeneste- og diplomatpas.

I lyset af udviklingen vil der på rådsmødet sandsynligvis blive drøftet mulige EU-tiltag, hvilket blandt andet kan omfatte sanktioner, en styrket indsats i forhold til desinformation og suspension af visumfrihed. Danmark er generelt positivt indstillet over for sådanne mulige tiltag. Det er vigtigt, at EU sender et tydeligt signal om, at udviklingen er uacceptabel, og at undertrykkelsen af civilsamfund, medier og opposition, herunder fængslinger, fængselsdomme samt repressive lovtiltag, fordømmes.

Dagsordenspunkt 4: Middelhavet 2025

Der ventes en drøftelse af hhv. EU's kommende Middelhavspagt og reform af Middelhavsunionen. Drøftelserne vil finde sted dagen efter et udenrigsministtermøde mellem EU og de Sydlige Naboskabslande.

Middelhavspagten forventes lanceret i oktober og bygger videre på New Agenda for the Mediterranean fra 2021, som hidtil har udgjort den strategiske ramme for EU's partnerskaber med regionens lande. Fokus for drøftelserne på rådsmødet forventes – også i lyset af udenrigsministtermødet dagen forinden - at være på hovedtematikkerne i den kommende pagt, herunder muligheder og udfordringer for styrket samarbejde med landene i det Sydlige Naboskab, bl.a. inden for energiområdet, migration, sikkerhed og regional stabilitet, vandforsyning, klimahandling samt handel og investeringer.

Danmark bakker op om arbejdet med Middelhavspagten og ambitionerne om styrkede ligeværdige partnerskaber mellem EU og de Sydlige Naboskabslande. Fra dansk side lægges bl.a. vægt på styrket samarbejde inden for migration, handel og investeringer, grøn omstilling samt sikkerhed og regional stabilitet. Inden for migrationsområdet ses for eksempel stort potentiale i at bygge videre på EU's omfattende partnerskabstilgang og i at udforske samarbejde inden for nye og innovative løsninger til at adressere irregulær migration.

Ift. Middelhavsunionen (UfM) forventes en drøftelse af den igangværende reform, der har fokus på, hvilken rolle UfM skal spille som dialogforum mellem EU og de 16 middelhavslande, inkl. de sydlige naboskabslande, som er medlemmer. Danmark er medlem gennem EU og støtter generelt op om arbejdet i Middelhavsunionen.

Lars Løkke Rasmussen